

Opgave 1

De algemene vergadering van aandeelhouders van PEER nv heeft het voorstel van de directie, betreffende de verdeling van de winst over 2010 van € 18.650.000,-, goedgekeurd. Over de behaalde winst moet eerst 25% vennootschapsbelasting ingehouden worden. Vervolgens wordt de winst (na aftrek van vennootschapsbelasting) als volgt verdeeld:

- de houders van preferente aandelen ontvangen hun dividend;
- de houders van gewone aandelen ontvangen in ieder geval een dividend van 5%;
- van de eventueel resterende winst gaat een vierde deel naar de houders van gewone aandelen en de rest wordt gereserveerd.

Verder is bekend dat:

de winstverdeling over 2010 in onderstaande balans is verwerkt.

Debet	Balans PEER nv per 31-12-2010 (getallen × €1 miljoen)		Credit
Gebouwen	72	Aandelenkapitaal	190
Machines	75	Aandelen in portefeuille	<u>110</u>
Vorraden	30		80
Debiteuren	20	10% Preferent aandelenkapitaal	3
Liquide middelen	5	Reserves	45
		Hypotheek	32
		Obligatielening	27
		Crediteuren	2
		Nog te betalen bedragen	<u>13</u>
	<u>202</u>		<u>202</u>

- 3p 1 Bereken het bedrag dat is gereserveerd door PEER als gevolg van de winstverdeling over 2010.

De uitbetaling van de uit de winstverdeling voortvloeiende verplichtingen moet nog plaatsvinden.

- 2p 2 Zijn er voldoende liquide middelen aanwezig om deze uitbetaling te kunnen doen? Motiveer het antwoord met behulp van een berekening.

Een medewerker beweert dat door de verwachte herwaardering van de balanspost Gebouwen met € 3 miljoen er per 1 januari 2011 extra financiële middelen beschikbaar komen om eventueel te kunnen voldoen aan een deel van de betalingsverplichtingen.

- 2p 3 Is de bewering van de medewerker juist? Motiveer het antwoord.

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 5.

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

De heer en mevrouw Gerritz dromen al jaren van een eigen onderneming in de toeristische sector. Zij willen op 1 januari 2011 een Bed en Breakfast (B&B) met een minicamping beginnen op een boerderij in het noorden van het land. In Delfzijl staat de woonboerderij FIVELZIGT te koop (*zie informatiebron 1*). Na enige bouwkundige aanpassingen is dit pand met de bijbehorende grond uitermate geschikt voor hun plannen.

Voor de bouwkundige aanpassingen en de aanleg van de minicamping hebben de heer en mevrouw Gerritz offertes aangevraagd bij verschillende bouwbedrijven. Na het vergelijken hiervan wordt de opdracht gegund aan Bouwbedrijf Galema bv. In informatiebron 2 is de offerte van Galema bv opgenomen. In de offerte is sprake van een beperkte geldigheidsduur.

- 2p 4 Wat is het belang voor Galema om in de offerte een beperkte geldigheidsduur op te nemen? Motiveer het antwoord.

De familie Gerritz heeft een prijs gewonnen van € 1.000.000,- in de Staatsloterij. Dit bedrag zal in zijn geheel worden gebruikt voor de financiering van hun plannen. In het restant van de benodigde financiering wordt voorzien door middel van een hypothecaire lening van de bank en door middel van leveranciers die uitstel van betaling verlenen.

Voordat de bank een hypothecaire lening verstrekt, wil zij graag een taxatierapport ontvangen (*zie informatiebron 1*). In dit taxatierapport worden drie grondslagen voor de waardebepaling van onroerend goed genoemd: de vraagprijs, de executiewaarde en de WOZ-waarde.

- 2p 5 Aan welke van de drie genoemde grondslagen zal de bank de meeste waarde hechten bij de bepaling van het maximaal te verstrekken bedrag? Motiveer het antwoord.

De familie Gerritz gaat ervan uit dat ze FIVELZIGT kan kopen voor € 650.000,- inclusief alle bijkomende kosten met betrekking tot deze aankoop. Daarnaast zal dan de verbouwing plaatsvinden conform de offerte. Voor de inrichting van de kamers is een bedrag van € 25.000,- nodig.

De bank heeft voor de benodigde hypothecaire lening een offerte opgemaakt. Zij kan de familie Gerritz een 4,75% hypothecaire annuïteitenlening aanbieden met een looptijd van 25 jaar. De jaarlijkse annuïteit bedraagt € 13.837,- .

- 3p 6 Bepaal met behulp van de openingsbalans per 1 januari 2011 van FIVELZIGT het bedrag van de benodigde 4,75% hypothecaire lening. Vul hiertoe de uitwerkbijlage horende bij deze vraag in.

De familie Gerritz stelt als voorwaarde, om de plannen definitief door te laten gaan, dat het bedrijfsresultaat over het eerste jaar minimaal gelijk moet zijn aan het huidige gezamenlijke inkomen van de familie. Het jaarlijkse inkomen van de heer Gerritz bedraagt € 45.000,- en van mevrouw Gerritz met een parttimebaan € 12.000,-.

Verwachte kosten

- 2p **7** Bereken de ontbrekende bedragen van de annuïteitenlening voor het eerste jaar en vul deze in op de uitwerkbijlage die bij deze vraag hoort.

Bij de berekening van de overige kosten gaat de familie Gerritz ervan uit dat ze personeel in dienst moet nemen en dat er afschrijvingen zullen plaatsvinden (*zie informatiebron 3*).

- 3p **8** Bereken de begrote totale loonkosten voor het eerste jaar.

- 2p **9** Bereken de begrote totale afschrijvingskosten voor het eerste jaar.

Indien zij de onderneming gaat beginnen, zal de familie Gerritz zich aansluiten bij de SVR (Stichting Vrije Recreatie) (*zie informatiebron 4*).

- 1p **10** Leg uit of de deelnemerskosten aan de SVR tot de constante kosten of tot de variabele kosten moeten worden gerekend.

Verwachte opbrengsten

- 3p **11** Bereken met behulp van informatiebron 5 de begrote totale opbrengsten in het eerste jaar voor de minicamping en de B&B.

Verwacht bedrijfsresultaat

- 3p **12** Bereken het begrote bedrijfsresultaat over het eerste jaar. Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag in.

- 1p **13** Zal de familie Gerritz, op basis van de gestelde voorwaarde, haar droom kunnen verwezenlijken? Motiveer het antwoord.

uitwerkbijlage

6

Debet	Openingsbalans FIVELZIGT per 1 januari 2011		Credit
getallen in euro's			
Gebouwen en terreinen	.....	Eigen Vermogen	.....
Inventaris	.....	4,75% Hypothecaire lening	.....
Voorraad	2.500		
Bank	5.000		
Kas	<u>500</u>	Crediteuren	<u>8.000</u>
	€ <u>.....</u>		€ <u>.....</u>

7

jaar	beginschuld	annuïteit	interest	aflossing	eindschuld
1	.....	.....	.....	.....	.....

berekening:

interest .....

aflossing .....

uitwerkbijlage

12

Resultatenbegroting FIVELZIGT over 2011		
getallen in euro's		
Opbrengsten:		
Minicamping	.....	
B&B	<u>.....</u>	
		.....
Kosten:		
Lonen	.....	
Afschrijving	.....	
Hypotheek	.....	
Deelnemerschap SVR	.....	
Overige kosten	<u>12.000</u>	
		<u>.....</u>
Bedrijfsresultaat		<u>€ .....</u>

berekening deelnemerschap SVR:

.....

Informatiebron 1

Woonboerderij FIVELZIGT

Aanbod

Op werkelijk unieke plek gelegen, zeer royale, vrijstaande woonboerderij (prachtig voorhuis en Friese schuur) gebouwd rond het jaar 1800, met aangebouwde schuur. Het object is gelegen aan de rand van Delfzijl (vlakbij Appingedam) op een zeer royale kavel van 13.000 m². Het object ligt met de voorzijde van het voorhuis aan het Damsterdiep (vaar- en viswater).

De boerderij is van buiten gerenoveerd (volledig “wind- en waterdicht”) waarbij rekening is gehouden met de authentieke uitstraling van het object. De boerderij is van binnen casco opgeleverd, waardoor het object geschikt is voor vele doeleinden. Het geheel heeft een goed verzorgde en onderhouden tuin rondom, met verschillende fruitbomen en klassieke kastanjes.

De boerderij is gelegen tussen Appingedam en Delfzijl. Beide stadscentra zijn binnen 5 minuten autorijden te bereiken. Delfzijl en Appingedam hebben beide een hoog voorzieningenniveau. Middels openbaar vervoer is het object goed te bereiken.

U kunt in de boerderij wonen, maar het is ook zeer geschikt als woon- en werklocatie. Het pand bezit de eigenschappen van en mogelijkheden voor een horecalocatie gecombineerd met vergaderruimtes (eventueel hotel).

Taxatierapport

Op basis van een volledig onderzoek stellen wij de volgende grondslagen vast als waardebeoordeling van dit onroerend goed:

Vraagprijs	€ 675.000,-
Executiewaarde ¹⁾	€ 575.000,-
WOZ-waarde ²⁾	€ 615.000,-

noot 1 Executiewaarde is de geschatte waarde van het onderpand bij gedwongen openbare verkoop.

noot 2 Wet waardering onroerende zaken van belang voor de bepaling van gemeentelijke onroerende zaakbelasting en voor de bepaling van het eigenwoningforfait ten behoeve van de inkomstenbelasting.

bron: makelaardij

Informatiebron 2

Offerte Galema bv

De heer J.J. Gerritz
Dorpsstraat 743
0101 DV Niemandsdorp

Delfzijl, 1 juli 2010

Betreft: offerte FIVELZIGT

Geachte heer Gerritz,

Zoals met u besproken, zenden wij u een offerte betreffende de bouwkundige aanpassingen en bijkomende werkzaamheden.

Post	A	Aanpassingen woonboerderij	€ 321.000,-
Post	B	Aanpassingen bijgebouwen	€ 118.000,-
Post	C	Egalisatie + bestrating campingterrein	€ 78.000,-
Post	D	Afvoer afval en grond	<u>€ 8.000,-</u>
Totaal			€ 525.000,-

Al deze werkzaamheden kunnen voor 31 december 2010 worden uitgevoerd, behoudens weersomstandigheden, mits de opdracht uiterlijk op 1 september 2010 wordt verstrekt.

De offerte heeft een geldigheidsduur tot 1 januari 2011.

Wij hopen dat u hiermee voldoende geïnformeerd bent. Mochten er nog vragen zijn, dan horen wij dat gaarne van u.

Met vriendelijke groet,

De heer V.E.R. Bouwer,
namens Galema bv
Delfzijl

Informatiebron 3

Gegevens over loonkosten en afschrijvingskosten van FIVELZIGT

Loonkosten

De heer en mevrouw Gerritz besluiten om twee parttimemedewerkers aan te stellen tegen het minimumloon: één medewerker van 18 jaar voor de B&B voor 12 uur per week en één medewerker van 23 jaar voor de minicamping voor 19 uur per week.

De medewerker van 23 jaar is alleen in dienst op het moment dat de minicamping ook werkelijk open is. De minicamping is geopend gedurende 30 weken. De B&B is het gehele jaar (52 weken) geopend.

Onderstaande tabel geeft informatie over het bruto minimumloon, uitgaande van een volledige werkweek (38 uur).

De werkgeverslasten zijn 19% van het bruto minimumloon.

leeftijd	bruto minimumloon per week
23 jaar en ouder	€ 318,75
22 jaar	€ 270,90
21 jaar	€ 231,10
20 jaar	€ 196,05
19 jaar	€ 145,05
18 jaar	€ 145,05
17 jaar	€ 125,90
16 jaar	€ 109,95
15 jaar	€ 95,60

Afschrijvingskosten

Op de waarde van het gebouw en de grond wordt jaarlijks in totaal € 4.500,- afgeschreven.

Op de investeringen in de verbouwing en de inrichting van de kamers zal op basis van een vast percentage van die investering worden afgeschreven.

De investering in de verbouwing wordt in 25 jaar afgeschreven. De geschatte restwaarde van de verbouwing bedraagt € 387.500,-.

De investering in de inrichting van de kamers wordt in 10 jaar afgeschreven. De restwaarde hiervan is nihil.

Informatiebron 4

Gegevens over SVR

De aansluiting bij de SVR betekent voor u dat

- u deelnemer bent van de SVR;
- u zelf geen advertenties meer hoeft te plaatsen;
- uw adres gedurende het hele seizoen wordt doorgegeven aan donateurs (bijna 150.000) die op zoek zijn naar een vakantieverblijf of kampeerplaats;
- uw adres (met foto, routekaartje en tekst) geheel gratis op het internet wordt geplaatst;
- u zich houdt aan de opgegeven richtprijzen (Deze prijzen worden in onderling overleg, tijdens de te houden najaarsvergaderingen, met de deelnemers vastgesteld en geeft de kampeerder vooraf zekerheid over de prijsstelling.);
- u zorg draagt voor het milieu, hygiëne op uw terrein en goed en voldoende sanitair;
- de kosten voor uw deelnemerschap 2% van uw omzet, behaald op B&B en/of minicamping, bedragen.

bron: SVR (aangepast)

Informatiebron 5

Tarieven (omgerekend exclusief btw) FIVELZIGT Bed & Breakfast (B&B) en Minicamping

FIVELZIGT heeft een B&B met 5 tweepersoonskamers en 2 eenpersoonskamers plus een minicamping met 25 staanplaatsen.

Prijzlijst "FIVELZIGT" (in euro's)		
Bed & Breakfast	Tarief per nacht	Verwachte bezettingsgraad ¹⁾ jaar 1
Tweepersoonskamer	42,00	55%
Eenpersoonskamer	26,50	40%
Minicamping		
Plaats inclusief 2 personen met camper of caravan of tent inclusief stroomaansluiting (6 ampère)	13,00 ²⁾	60%
Per extra persoon per caravan of camper of tent	3,30	
Bijzettentje exclusief perso(o)n(en) (extra tentje)	1,00	30%

noot 1 Bezettingsgraad geeft aan hoeveel procent van de plaatsen/nachten werkelijk door klanten worden bezet gedurende het jaar/seizoen.

noot 2 Per staanplaats verblijven er gemiddeld 3,5 personen per nacht op de minicamping.

De camping is gedurende 30 weken geopend en de B&B is het gehele jaar door geopend. Men gaat er bij de berekening van uit dat een jaar 360 nachten heeft en een week 7 nachten. De tarieven zijn geaccepteerd door de SVR.

Opgave 3

Bij deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

STIJN is een handelsonderneming die in één artikel handelt. STIJN waardeert de voorraad tegen de kostprijs in euro's, die als volgt is opgebouwd:

inkoopprijs	6,10
inkoopkosten	2,20
overige kosten	<u>1,00</u>
kostprijs	9,30

Over de maand maart 2011 heeft STIJN de volgende gegevens verzameld:

- 1 maart de voorraad omvat 200.000 artikelen;
- 6 maart verkocht en afgeleverd 35.000 artikelen voor de prijs van € 13,10 per artikel;
- 15 maart ingekocht en ontvangen 10.000 artikelen voor de prijs van € 5,90 per artikel;
- 17 maart ontvangen een factuur voor inkoopkosten, betreffende de inkoop in maart, voor een bedrag van € 26.200,-;
- 24 maart betaald het bedrag van de ontvangen factuur van 17 maart.

- 2p **14** Bereken de balanswaarde van de voorraad artikelen op 31 maart 2011.
- 2p **15** Bereken het gerealiseerde verkoopresultaat over maart 2011 en vermeld of dit resultaat voordelig of nadelig is.
- 2p **16** Bereken het totale resultaat op inkopen over maart 2011 en vermeld of dit resultaat voordelig of nadelig is.

Over de maand maart 2011 is bekend dat er een voordelig budgetresultaat op de overige kosten is van € 300,-.

- 2p **17** Bereken, met behulp van het verkoopresultaat, het bedrijfsresultaat over maart 2011 en vermeld of dit resultaat voordelig of nadelig is.

Opgave 4

Bij deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Begin januari 2002 heeft woningcorporatie Eigen Oord 30 garageboxen laten bouwen met een aanschafwaarde van € 20.000,- per box. Op de garageboxen wordt met maandelijks gelijke bedragen afgeschreven.

De garageboxen zijn volledig gefinancierd met een 5% hypothecaire lening die lineair in 20 jaar wordt afgelost. De interest wordt achteraf betaald en dit vindt gelijktijdig plaats met de aflossing aan het einde van elk jaar. De looptijd van de hypothecaire lening is gelijk aan de verwachte levensduur van de garages.

Alle garageboxen worden verhuurd voor € 75,- per maand, waarbij het huurbedrag per kwartaal vooruit moet worden voldaan. Eigen Oord heeft de garageboxen verzekerd tegen brand en overige schade.

Voor januari 2011 heeft Eigen Oord de volgende twee begrotingen opgesteld.

Resultatenbegroting (getallen in euro's)		
Opbrengst		2.250
Kosten		
Interest	1.375	
Afschrijving	1.875	
Verzekering	<u>50</u>	
Totaal		3.300
Saldo		<u>-/ - 1.050</u>

Liquiditeitsbegroting (getallen in euro's)		
Ontvangsten		6.750
Uitgaven		
Interest	0	
Aflossing	0	
Verzekering	<u>600</u>	
Totaal		600
Saldo		<u>6.150</u>

3p **18** Bereken de restwaarde van één garagebox.

De post 'Interest' is bij Eigen Oord wel opgenomen in de resultatenbegroting en niet in de liquiditeitsbegroting.

2p **19** Geef hiervoor de verklaring.

2p **20** Bereken het bedrag waarmee de post "5% Hypothecaire lening" per 1 februari 2011 op de balans komt te staan.

2p **21** Bereken het bedrag waarmee de post "Vooruitontvangen huren" per 1 februari 2011 op de balans komt te staan.

Opgave 5

Bij deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 6 tot en met 9.

Tennisvereniging TC Nameless overweegt de aanschaf van een tweedehands luchthal (zie informatiebron 6 en 8). Door deze aankoop kan gedurende het winterseizoen op vier banen continue worden gespeeld.

In informatiebron 7 staat een gedeelte uit de statuten van TC Nameless.

- 1p **22** Kan het bestuur op basis van de statuten zelfstandig de beslissing nemen om tot aankoop van de luchthal over te gaan? Motiveer het antwoord.

Het is de bedoeling om de tennisbanen gedurende de wintermaanden (23 weken) te gaan verhuren aan zowel leden van TC Nameless als aan niet-leden. Buiten de wintermaanden wordt de luchthal gedemonteerd. TC Nameless streeft al in het eerste jaar naar een kostendekkende exploitatie van de luchthal. In informatiebron 8 staan gegevens ten behoeve van de vaststelling van de jaarlijkse kosten.

- 3p **23** Bereken de verwachte kosten per overdekte baan voor het eerste jaar.

Informatiebron 9 geeft informatie over de verwachte verhuur van de vier banen in de luchthal.

De luchthal zal tijdens de winterperiode (23 weken) geopend zijn van 10.00 uur tot 23.00 uur gedurende zeven dagen per week.

- 2p **24** Bereken het totaal aantal verwachte uren per week dat de overdekte banen door de gebruikers gehuurd gaan worden.

Naast de opbrengsten uit het verhuren van banen in de luchthal verwacht men ook een extra opbrengst uit de barverkoop. Deze wordt voor de eerste winterperiode geschat op € 15.000,-.

- 2p **25** Bereken de verhuurprijs van één baan gedurende één uur indien de exploitatie van de luchthal in het eerste jaar kostendekkend moet zijn.

De kosten van de luchthal zijn grotendeels constant. Een bestuurslid stelt dat de vereniging daardoor een risico loopt indien ze uitgaat van een kostendekkende verhuurprijs.

- 2p **26** Welk risico loopt de vereniging in deze situatie? Motiveer het antwoord.

De vereniging wil in verband met dat risico de kostendekkende verhuurprijs verhogen met een opslag.

Het bestuur geeft de mogelijkheid voor het huren van de vier overdekte banen door middel van het wintercontract. Hierbij huurt men gedurende de hele winterperiode op een vast tijdstip op een vaste dag per week een baan voor één uur. De verhuurprijs van een baan bij een wintercontract kent een opslag van 25% op de kostendekkende verhuurprijs.

- 2p **27** Bereken de prijs van een wintercontract in de eerste winterperiode.

Informatiebron 6

Luchthallen

Een luchthal of blaashal biedt een perfecte oplossing wanneer het onmogelijk is activiteiten in de openlucht te laten plaatsvinden. De Poly-luchthal kan op nagenoeg elke ondergrond neergezet worden. Een luchthal is snel te plaatsen en even snel weer te demonteren.

Informatiebron 7

Gedeelte uit de statuten van TC Nameless

Besluitvorming van het bestuur

Artikel 9

- 1 Bestuursbesluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.
- 2 Van het verhandelde in elke vergadering worden door de secretaris notulen opgemaakt, die door de voorzitter en de secretaris na goedkeuring door de vergadering worden vastgesteld en ondertekend.
- 3 Bij huishoudelijk reglement kunnen nadere regelingen aangaande de vergaderingen van en de besluitvorming door het bestuur worden gegeven.

Bestuurstaak-vertegenwoordiging

Artikel 10

- 1 Behoudens de beperkingen volgens de statuten is het bestuur belast met het besturen van de vereniging.
- 2 Het bestuur is, mits met goedkeuring van de algemene vergadering, bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen of doen van investeringen die de honderdduizend euro te bovengaan. Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden beroep worden gedaan.
- 3 Onverminderd het hiervoor bepaalde wordt de vereniging in en buiten rechte vertegenwoordigd door het bestuur.
De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan:
  - a. de voorzitter tezamen met de secretaris;
  - b. de voorzitter tezamen met de penningmeester;
  - c. dan wel de secretaris tezamen met de penningmeester.

Informatiebron 8

Gegevens ten behoeve van verwachte kosten van de luchthal in het eerste jaar

De volgende financiële gegevens zijn bekend:

- De aanschafprijs van de luchthal bedraagt € 113.000,-. Bijkomende eenmalige kosten van de luchthal bedragen € 27.000,-. TC Nameless schrijft de luchthal in 10 jaar af tot 5% van de totale investering.
- De gemeente stelt aan TC Nameless een renteloze lening van € 25.000,- ter beschikking. De rest van de financiering vindt plaats op basis van een lening, waarvan de interestkosten in het eerste jaar € 6.900,- zijn.
- De loonkosten van de nieuw aan te trekken medewerker, belast met de exploitatie van de luchthal, bedragen € 14.000,-.

Bijkomende jaarlijkse kosten die alleen betrekking hebben op de luchthal.

– Verzekering luchthal	€ 3.600,-
– Onderhoud luchthal	€ 2.400,-
– Onderhoud banen	€ 4.000,-
– Gas (verwarming)	€ 18.500,-
– Elektra	€ 10.550,-
– Algemene kosten	€ 3.500,-
– Bestuurskosten	€ <u>1.250,-</u>
Totaal	€ 43.800,-

Informatiebron 9

Gemiddelde wekelijkse verhuur van de vier banen in de luchthal in het winterseizoen (23 weken)

dag	openingstijden	aantal verhuurde banen per uur
maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag	10.00 - 17.00 uur	2
	17.00 - 23.00 uur	4
woensdag, zaterdag	10.00 - 12.00 uur	2
	12.00 - 23.00 uur	4
zondag	10.00 - 18.00 uur	4
	18.00 - 23.00 uur	2

Opgave 6

De stichting KWF Kankerbestrijding verkocht in december 2007 al haar aandelen en zette de opbrengst ervan op een spaarrekening. Negen maanden na deze beleggingsbeslissing brak wereldwijd de kredietcrisis uit en gingen de beurskoersen massaal omlaag. Voor het KWF was daarmee het punt aangebroken om juist nu weer aandelen te kopen en deze gedurende de rest van het jaar 2008 niet te verkopen.

Hieronder zijn 2 overzichten vermeld uit het jaarverslag 2008 van de stichting KWF.

Balans per 31 december 2008 (getallen × 1 miljoen euro)	
Activa	
Materiële vaste activa	7,253
Vorraden	0,022
Vorderingen	6,266
Effecten	117,117
Liquide middelen	<u>68,040</u>
	198,698
Passiva	
Continuïteitsreserve	23,793
Bestemmingsreserve	58,523
Overige reserves	7,644
Vorzieningen	4,249
Langlopende schulden	50,425
Kortlopende schulden	<u>54,064</u>
	198,698

Staat van baten en lasten over 2008 (getallen × 1 miljoen euro)	
Baten	
Eigen fondsenwerving	88,8
Acties van derden en subsidies van overheden	1,8
Beleggingen	<u>8,4</u>
Som der baten	99,0
Lasten	
Besteed aan doelstelling	70,5
Wervingslasten eigen fondsenwerving	10,9
Beheer en administratie	<u>3,2</u>
Som der lasten	84,6
Resultaat	14,4

- 1p 28 Onder welke post op de balans staan de door het KWF gekochte aandelen?

Op de staat van baten en lasten staan baten uit beleggingen. Een voorbeeld hiervan is dividend.

- 1p **29** Waaruit bestaat, naast dividend, de opbrengst uit beleggingen van KWF in 2008?

Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) houdt toezicht op goede doelen in Nederland. Als goede doelen voldoen aan de criteria van het CBF, ontvangen zij een stempel van goedkeuring: het CBF-Keurmerk.

Een van de criteria die het CBF daarbij hanteert, is dat de wervingslasten van eigenfondsenwerving minder moeten zijn dan 25% van de baten uit eigenfondsenwerving.

- 2p **30** Voldoet het KWF in 2008 aan dit criterium? Motiveer het antwoord met een berekening.